

Pilotprojekt Hånd-Holdt-Guldborgsund

Monitorering og evaluering ved hjælp af kompetenceindikatorer

Resumé

I 2009 fik Rette-Kurs udliciteret pilotprojektet "Hånd-Holdt-Guldborgsund" af Guldborgsund Kommune. Guldborgsund Kommune er en af de kommuner, som har oplevet særlig stor stigning i antallet af ledige blandt de 18 til 29-årige i det seneste år, herunder har det især ramt de 16-24-årige og de ikke-arbejdsmarkedsparede unge (COWI 2009).

Det førte til at der i perioden 1.2.2009-1.10.2009 blev iværksat et pilotprojekt, hvis overordnede formål var at kvalitetssikre organisationen Rette Kurs aktiveringsindsats i forbindelse med målsætningen om at mindske isolation af unge (18-29 årige) kontanthjælpsmodtagere i matchgruppe 4 og 5, herunder organisationens socialpædagogiske bestræbelser på at hjælpe denne målgruppe til en tilknytning til uddannelsessystemet/arbejdsmarkedet, således at de udsatte unge på sigt bliver selvkørende og selvforsørgende. Opsummeret består problemstillingen i pilotprojekt Hånd-Holdt-Guldborgsund i, at kontanthjælpsmodtagere i matchgruppe 4 og 5 er den gruppe af unge som er mest udsatte. De har ikke en kompetencegivende uddannelse som forudsætning for, at kunne gennemføre et uddannelsesforløb og/eller opnå tilknytning til arbejdsmarkedet. Der arbejdes med en hypotese om, at ikke alle individer i realiteten er i modstandsdygtige i forhold til at realisere interne og eksterne mål. Ikke mindst er denne målgruppe efter alt at dømme psyko-emotionelt udsat, hvilket kommer til udtryk ved at de unge kontanthjælpsmodtagere i varierende grad gemmer på bagvedliggende symptomer som angst, depression, manglende selvværd og selvtillid, samt manglende personlige og sociale kompetencer.

Der er en betydelig tendens til, at man som led i den nuværende globale uddannelsespolitik måler på få og snævre indikatorer, der i virkelighedens verden (pædagogisk praksis) altid vil optræde i et komplekst og kontingent samspil med mange andre forhold. I forsøg på at imødegå denne såkaldte indikatorfikseringsproblematik, samt med sigte på at gøre forskningen mere anvendbar og vejledende for praksis, monitoreres og evalueres indsatserne forsøgsvis v.hj.a. brede kompetenceindikatorer suppleret med før- og eftermålinger.

Der blevet målt på 6 specifikke kompetenceindikatorer, som er udviklet med reference til Amartya Sen's capability-teori (Jensen and Schneider 2009; Jensen and Kjeldsen 2010). Capability-approachet knytter an til moral- og nyttefilosofiens demokratiske grundværdier, omhandlende medbestemmelse, selvbestemmelse og solidaritet. Dette perspektiv er på mange måder sammenfaldende med en integreret tilgang til rehabilitering, der tager højde for meget af den viden recovery-forskningen har produceret, som bl.a. viser at mere end halvdelen af alle dem, der rammes af alvorlige sindslidelser kan komme sig over tid (Topor 2003; Wilken and Hollander 2008). Dette teoretiske perspektiv er i tråd med Rette-Kurs eget værdigrundlag, idet indsatserne både retter sig mod det enkelte individ og hans eller hendes omgivelser. Der kan f.eks. være behov for hjælp til at flytte fra uhensigtsmæssige boformer og kriminelle netværk, inddragelse af familie og venner, etablering af nye netværk og sundhedsfremmende tiltag såsom kostændring og motion. Den overordnede målsætning med Rette-Kurs pædagogiske interventioner er, at understøtte de unge på en sådan vis, at de får optimale forudsætninger for, at gennemføre en ungdomsuddannelse, dette mhp. inklusion i det videregående uddannelsessystem og arbejdsmarked.

De anvendte indikatorer er her videreudviklet med inspiration fra det Nationale Kompetenceregnskabs (NKR) teoretiske forståelse og udvikling af DeSeCo konceptualisering af centrale nøglekompetencer, som forudsætning for at kunne begå sig i et højmoderne og globaliseret videnssamfund (Undervisningsministeriet 2003). Videre knyttes der an til Morris Rosenbergs self-esteem forskning, herunder Guttmans point-skala (Rosenberg 1965; Rosenberg 1989; Rosenberg, Schooler et al. 1995). De anvendte indikatorer er blevet valideret med reference til Guttmans point-skala, som her anvendes til at rangordne informanternes perspektiver på Rette-Kurs pædagogiske interventioner, set i relation til de identificerede kompetencetemaer. For at få et mere nuanceret indblik i og forståelse for informanternes scoringer, er før- og eftermålingerne suppleret med individuelle interviews, der efterfølgende er transskriberet og med inspiration fra Niklas Luhmann's sociologiske systemteori og forskelslogiske erkendeperspektiv, er underlagt systemteoretisk analyse.

Sammenfattet adskiller evalueringsdesignet sig fra traditionelle effektmålinger, som er karakteriseret ved at have et stærkt kontrol aspekt og et mindre udviklingsaspekt, ved at rumme mindre kontrol og mere udvikling. I forlængelse heraf har formålet med pilotprojektet været at sikre, at kvaliteten i projekt Hånd-Holdt-Guldborgsund udvikles i overensstemmelse med resultaterne, dvs. perspektivere blinde pletter, samt formulere anbefalinger til hvordan indsatsen(erne) kan styrkes og systematiseres, dette mhp. at støtte den involverede organisation i udviklingsarbejdet med at kvalitetssikre deres socialpædagogiske arbejde.

I forbindelse med dette pilotprojekt, skal det fremhæves klart og tydeligt, at der forsøgsvis har været anvendt kompetenceindikatorer, som stadig er under udvikling og som stadig hensigtsmæssigt kan kvalitetsudvikles og valideres. Rapporten fremhæver flere eksempler, bl.a. i forbindelse med kompetenceindikatorerne social kompetence og problemløsningskompetence, at de lukkede spørgekategorier ikke altid udløser svar på det tema, der kendetegner kompetenceindikatoren.

COWI (2009). Analyse af unge kontanthjælpsmodtagere i matchgruppe 4 og 5 i Guldborgsund. Konklusioner og sammenfatning. Lyngby, COWI.

Jensen, N. R. and C. C. Kjeldsen (2010). Capability Approach: En anderledes tilgang til pædagogik, uddannelse og omsorg. Århus, København K, ViaSystime

Jensen, N. R. and K. Schneider (2009). Prototype på spørgeskema til de unges udbytte af Hånd-Holdt. København, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole.

Rosenberg, M. (1965). Society and the adolcent self-image. Princeton, New Jersey, Princeton University Press.

Rosenberg, M. (1989). "Self-Concept Research: A Historical Overview." Social Forces **68**(1): pp. 33-44.

Rosenberg, M., C. Schooler, et al. (1995). "Global Self-Esteem and Specific Self-Esteem: Different Concepts, Different outcomes." American Sociological Review **60**(1): pp. 141-156.

Topor, A. (2003). Recovery. At komme sig efter alvorlige psykiske lidelser. København, Hans Reitzels Forlag.

Undervisningsministeriet (2003). "Nøglekompetencer - forskerbidrag til det Nationale Kompetenceregnskab." Retrieved 27.8, 2010, from <http://pub.uvm.dk/2002/nkr/dokumentationsrapport/>.

Wilken, J. P. and D. D. Hollander (2008). Rehabilitering og Recovery. En integreret tilgang. København, Akademisk Forlag.